

Casa Bot
Samalús
(Per La Garriga)
Prov. Barcelona
4. IX. 77

Diputació 305
Barcelona

Dear Alan I am sorry for the delay in answering your letter of Aug. 18th. I found it here a few days ago on my arrival from Strasbourg.

I am very conscious, and sorry, that under my pernicious influence our coming Conference will deviate from the literary path. Unfortunately I could not offer this year any paper dealing with Catalan letters from a new angle. But I thought that a paper on the federalist tradition in the Spanish Empire (16th, 17th & 18th centuries) may have some points of interest, at least for some of our members. A summary is enclosed.

I am off on Saturday for Copenhagen where a conference on the European small nations without state will take place, & shall

be back about September 25th.

This leaves plenty of time for coming to you at the end of October.

With all best wishes

Yours

J. B. Alistair Boca

La tradició federal en l'Imperi Espanyol

En la seva estructura ~~per~~ constitucional l'Imperi dels Habsburg era un híbrid. Els estats peninsulars i mediterranis de l'Imperi mantenien durant els segles XVI i XVII l'antiga organització federal catalano-aragonesa. Castella, però, mantingué la seva organització centralista i l'estengué a les seves possessions d'Amèrica. En incorporar-se Portugal a l'Imperi, Felip II donà una estructura federal als seus ~~llligams amb el Salic~~ prenent com a model les relacions amb Catalunya.

En els Països Baixos els castellans imposen el seu centralisme uniformista. Hi ha, però, autors castellans que atribueixen la desfeta en aquells territoris a que les autoritats castellanes no varen saber respectar les ~~lliris~~ antigues lleis propies d'aquells territoris.

Hi ha, però, un eminent jurista castellà, Solórzano Pereyra, membre del Consell de les Índies i del Consell de Castella, que, en a mitjans del s. XVII, exposa clarament una doctrina federal tant en la manera com es forma un imperi, com sobre la manera de regir-lo.

El Bisbe Palafox, aragonès, a la mateixa època, fa una crítica de la decadència de l'Imperi dels Habsburg, l'atribueix a les guerres de Flandes, causades pel menyspreu dels castellans a les lleis i institucions dels holandesos, i recomana amb insistència que en un Imperi cada estat ha d'esser governat segons les lleis i manera d'esser pròpies.

Solórzano Pereyra i Palafox representen la tradició federal enfront de les idees centralistes i uniformistes de llur contemporani el Conde-Dugue de Olivares, nacionalista castellà.

Al segle XVIII, sota els Borbons, un aragonès il·lustre, el Comte d'Aranda, s'inspira encara en les nostres tradicions federalistes. Ambaixador de Carles III a París en el moment de la independència de l'Amèrica del Nord, en els seus despatxos al Rei preveu com aquells estats que neixen com a pigmis arribaran a constituir una potència mundial. Recomena al Rei que distribueixi l'Amèrica Espanyola en diversos reialmes posant al cap d'ea cadascun un príncep de la Casa Reial Espanyola, que els governi ambaixament, tots aquells prínceps units entre ells per un pacte de família.

^{Un projecte} Ideas semblants són exposades a Carles IV pel seu conseiller, l'Arquebisbe Félix Amat, oncle del Bisbe Félix Torres

Amat, probablement ja era massa tard per a que aquells projectes d'un aragonès i d'un català poguessin evitar la independència i separació de l'Amèrica Espanyola. Remarquem solament així com la tradició federalista, no era extingida a finals del s. XVIII entre aragonesos i catalans.